

és. t. vevőmet, hogy a (ath Lajos-u.) 2. szám detail üzletemet meg-Unirei (volt Mátyas helyeztem át. ök részére Calea Vic- etsilüzletemben angro

llettel Eisenstädter

Amerika

American Lines

Braziliába és Mexikóba

épviselet:

Zarovitz

ey 2. Telefon 16-58. lea Grivitei No 183, minescu 12, P. Mihai Viteaz 5, Piata Unirei 34.

tädter

Paris

Táviralcim: MODEPELZ.

II No. 12.

figyelmébe

ztály:

Telef. 724.

gy-tér 1. szám

e Ferdinand 4.

Rador* No 1329

Keletben!

REKREÁCIÓS, KIADÓ
NYOMDA
Sajt-Kolozsvár, St. Baron
Pop, (Brassai-utca) 10.
Telefon: Szerkesztőség
kiadóhivatal — 977
N. Sz. — 558
Kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cím-
ezve! Kéziratokat nem
dunk vissza.

Ara 3 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

1924 szeptember 24 Szerda

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 217. szám

BRASOV
— — 750
— — 388
re — — 200
Egy — aprt — — 70
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lei
Bukarestben — 3-50

Ósehszlovákiában
Egy hónapra — 30—
Egy szám — ck 1-50

5684. Elul 25

Az európai demokrácia és a zsidókérdés

Irta Keresztury Sándor

I.

Vallás és faj

Alábbi írás egy cikksorozat első része. Szerzője erdélyszerte ismert, jónévé író, — keresztény ember — és ez ad az írásnak fokozottabb jelentőséget. Ez az első kívülről jövő megnyilatkozás Erdélyben, amely szabítva a konvenciókkal, a demokrácia és az emberiség szemüvegén keresztül elfogulatlanul vizsgálja ezt a sokat vitatott problémát.

A napokban fejeződött be Románia cionista szervezeteinek Nagyváradon tartott országos kongresszusa. A kongresszusról a keresztény erdélyi lapok egyszerű tudósításokban számoltak be és szinte természetesen megelégedtek arról, hogy a feltétlenül demokrácia hajlandósága erdélyi keresztény magyarság előtt megvilágítsák a cionizmus problémáját. Pedig ez a kérdés ma és különösen addig, míg élemedett kontinensünk bohros ügyeit Ramsay Macdonald és kormányja intézi, egyik legégetőbb problémája a művelt világnak s első sorban Európának. A cionizmus egy olyan immár élő jelenség, mely-lyel szemben minden gondolkodó embernek szint kell vallania. Vagy melléte, vagy ellene. A cionizmus ma már az európai demokrácia ügye és a zsidó állam felépítése Európa békés és zökkenőmentes fejlődésének szinte alapfeltétele. Itt az ideje, hogy a cionizmus jelentőségét a magát kereszténynek nevező nyugati művelt világ szemszögéből nézve is megfogalmazzuk. Ha tehát aulirott, mint keresztény e kérdés-hez hozzászólók, zsidóoldalon fogadják meg-jegyzéseimet jóindulattal, keresztény hitfeleim kebelében pedig józan igyekezettel arra, hogy a zsidókérdést tárgyilagosan és igazi történelmi vonatkozásaiban lássuk meg.

A zsidókérdés megvan, él, fejlődik, átala-kuláson megy keresztül és lépten-nyomon érez-teti káros hatását, azonban még talán soha nem volt olyan akut jelentősége, mint napjainkban. Létét nemcsak a pesti egyetemen szokásba és törvénybeiktatott numerusz klauzusz és az orosz vörös hadseregben is fel-feléledő antiszemita áramlat bizonyítja, de az a tény is, hogy a zsidóság végre tudatára ébredt fajiságának és igyekszik a maga faji értékeinek és tulajdonsá-gainak a történelem dübörgő koncertjében szin-tén hangot adni és megfelelő érvényesülési lehe-tőségeket szerezni. Az a tény, hogy a zsidóság bizonyos részének elég lelki ereje és bátorsága volt ahhoz, hogy egyrészt vallási életét kellő összhangba hozza az emberiség társadalmi és szellemi fejlődésével, másrészt pedig kimondta, hogy saját faji tradícióját nem szegyenli és jo-gában állónak érzi azt, hogy szokat gyermekei lelkében feljuttassa, már elég biztosítéka a vá-randós zsidó reneszánsznak, mely az egyik legelőkeltebb szint fogja alkotni századunk kul-turális fejlődésének palettáján.

Az őszémi szellem a lélek és test, a materi-alizmus egyensúlyozódásának és kiegyenlítésé-nek példaképe. Az ókorban szerepet vivő önálló sémi népek (aszíriok, babilonok, föníciaiak és Izrael fiai) élete merő harc a materializmus és lelki kultúra egyensúlyának megőrzéséért és annak a militarizmussal rokon sportszellemmel kizsorientálásért, mely később Görögországban és Rómában a végtelenségig fokozott materializ-must és testimádást, a világhódító rögeszmébe örült militarizmust és végül a két nép bukását eredményezte. A sémi népek küzdelmei egy olyan világgazlálnak és kulturatorlódnak elő-jelei voltak, mint amelyeket most sejt a jövő kódében a történelmi ösztön.

Minden józan szociológiai elmélet tudja azonban, hogy a zsidóság nem vallási, hanem faji komplexum, a zsidókérdés is tehát faji és nem vallási kérdés. Keresztény létemre is ki-merem mondani, mégha beverik is a fejemet érte: azok a reális értékű tulajdonságok, amelyek-ért a keresztény ember megirigyl és — ha csak az orráig lát — gyűlöli zsidó embertársát, nem az ótestamentum vallásbölcselet vonásai, hanem azok a sajátos életkincsek, melyeket Kisázsia ezer meg ezer élelgondja csiszolt életművészeté és a zsidóság szélszórtsága és magárahagyatottsága, valamint a keresztény társadalmak részéről ellene megindult üldözöttség tőkéletesített a mai fokig a zsidóság lelkében. Az a mód, ahogy céhbéli antiszemiták gyermekeiknek magyarázzák az antiszemizmust, handabandázó és neveléses. A valóság az, hogy a zsidóság egyedül a reális életnek és általában a reálitáknak megértéséhez sokkal nagyobb felkészültséggel rendelkezik, mint a többi európai népek fiai s ez a tehetetlen, nagyobbára félművelt nemzeti (nem faji) töme-gében féltékenységet ébreszt a zsidósággal szem-ben. Kivétel csak a germánok egyik (angol-szász, főredéke alkot s szeknél a népeknél nincs

is komoly antiszemizmus, vagy legalábbis enyhébb lefolyásu, mint a többi államokban.

Könnyen beigazolható, hogy a zsidó tudás-szomját, az élet lehetőségeinek felkutatására és megkönnyítésére törő ösztönét, szorgalmát, emberies alázatosságát, szenvednitudását és egy-máshoz ragaszkodását véreben hordja, apjától örökli és nem népszerűsítő talmud, vagy ótesta-mentum kiadásokból sajátítják el. Az ami a zsidóságot számbeli kisebbsége ellenére is min-denütt előtérbe segíti, isten adománya: meg-aunyi faji adottság, mely egyformán jellemez minden született zsidót. A zsidóság előnyös tulajdonságai ellen hadjáratot indítani tehát annyit jelent, mint a világ rendje ellen fel-lázadni. És itt az asszimiláció sem segít. A zsidó hiába kerüli messziről a zsinagógákat és veti le ősi nevét, a gyűlölet ellene csak szin-legesen enyhül és mig szeretni fogja családi életét, mig „a jég háján is megé” és a termelés irányítását ilyen intenzív igyekezettel és sikerrel tarthatja kezében, — mindaddig a zsidót a gyenge és lusta keresztény népek utátni és üldözni fogják. A keresztény társadalomra nézve is tehát az a legelőnyösebb, ha a zsidóság faji alapon igyekszik érvényesülni és nem adja el — mindannyiunk veszedelmére — egy túl lencsért elsősültségi jogát.

Nansen messzemenő engedményeket ígér Német-országnak

Januárig teljesen kiűrik a Ruhr-vidéket?

(Berlin, szeptember 23. Az Uj Kelet tudósító-jától.) A centripárt rudolfzei nagygyűlésén Marx is beszédet tartott. Beszédében kijelen-tette, hogy helyeselni kell, ha Németország nemzeti becsületének megóvása és nagyhatalmi elismerése esetén lépéseket tesz a népszöve-tségbe való felvételére. A népszövetségnek meg kell hagynia Németország szabadságát és méltányolnia kell jogos igényeit. Beszéde végén kijelentette, neki az a véleménye, hogy a holnapi minisztertanács a belépés mellett fog dönteni. Berlii politikai körök úgy tudják, hogy Nan-sen messzemenő ígéreteket tett Marxnak arra az esetre, ha németország kéri fogja felvételét a Népszövetségbe. Az egyik főengedmény az, hogy a Ruhrvidéket januárig teljesen kiűrik és ha Németország be akar lépni, az év köze-

pén is bármikor összehívják a népszövetséget rendkívüli közgyűlésre.

Az összes Berlinben tartózkodó miniszterek ma megbeszélést tartottak Németországnak a népszövetségbe belépése ügyében.

Stresemann külügyminiszter ma vissza-érkezett szabadságáról és átvette a külügy-minisztérium vezetését. A külügyminiszter azon-nal megbeszélést folytatott a berlii angol nagykövettel. A nagykövet közlése szerint Herriot ma telefonbeszélgetést folytatott Mac-donald angol miniszterelnökkel és a genfi francia delegációval Németországnak a nép-szövetségbe való felvételéről.

Páris, szeptember 23. Diplomáciai körökben a berlii francia nagyköveti állásra pretti della Roccat emlegetik jelöltnek.

Az angol liberálisok heves harca az angol-orosz egyezmény ellen

Lloyd George a történelem leggyalázatosabb szerződésének nevezi az egyezményt

(London, szeptember 23. Az Uj Kelet tudósító-jától.) Az angol-orosz egyezmény küszöbön lévő ratifikálása igen sok gondot okoz az angol kormánynak, annál is inkább, mert a mér-tékadó közvéleményben egyre több tiltakozó hang merül fel az egyezmény ellen.

A tengerészeti kereskedelmi kamarák leg-utóbbi tiltakozása után most a liberális párt vezetési indítanak nyílt hadjáratot az egyez-mény ellen és komoly parlamenti harcot ígér-nek be. Ugylátszik az egyezmény magában a kormány pártjában sem népszerű, mert Ben Spor pénzügyminiszteri államtitkár a munkás-párt gyűlésén kijelentette, hogy a kormány sohasem helyeselte a szovjetkormány módsze-reit, de

ha Anglia nem lép összeköttetésbe Orosz-országgal, akkor ez nem ismeri el adós-ságainak legalább egy részét,

holott ez nagy eredmény az előzmények után. Kölcsönt csak akkor kap a szovjetkormány, ha

biztos garanciákat ad, ha az orosz adósságok megfizetésére vonatkozó ígértét realizálja és ha a kölcsön nem szolgálhat propagandacélokra.

Asquith, a liberálisok vezére, tegnap a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy a jövő héten a választók előtt részletesen fog foglalkozni az orosz-angol kérdéssel. Ellitéli a kormány eljárás-át, amely arra akarja rábírni a parlamentet, hogy nyújtson támogatást egy olyan aktushoz, amely az angol adózó polgárokat kölcsön nyuj-tásra kötelezné, anélkül, hogy annak összege meg volna állapítva és a kölcsön feltételei szá-bályozva volnának.

Asquith pártíveivel együtt az orosz-angol egyezmény ellen foglal állást.

Lloyd George szintén nyilatkozott ebben a kérdésben és a történelem leggyalázatosabb szerződésének nevezi az angol-orosz egyezményt. Visszautasítja azt az állítást, hogy az angol li-berálisok nem osztják az ő álláspontját, miről a kormánynak alkalma lesz meggyőződést szereznie.

A Rothschildok udvari festője

Moritz Oppenheim emlékiratai

Imerjük Moritz Oppenheim kedves zsidó családi képét. Megismerjük belőlük annak a kornak jóságos hangulatát, amikor a gettóba is a polgáriasság jómódja és aránylagos nyugalma vonult be.

Oppenheimer, aki Goethevel folytatott esztétikai beszélgetéseket, aki jóbarátságban élt Thoravaldsennel, megfestette Heine és Börne portrét, „udvari festője” volt a frankfurti Rothschild dinasztiának, hosszú és tartalmas életéről följegyzéseket készített és ezeket mostanában adta közre egyik unokája. A vastos könyv külön fejezetet szentel a Rothschild családnak, ahová olyan bejáratos volt a művész, mintha a család tagja lett volna. Érdemes néhány szemelvényt közölni a műve részéről:

„Aszkoritan — írja Oppenheim — a német Bundestag virágkorát élte és a követek majdnem hivatal nélkül megüzenteltetésnek vettek, ha báró Anselm Rothschild bábjaira, vagy vacsoráira meghívást kaptak. A ház belső berendezése művészi izlés tekintetében pártatlan volt. Minden szoba különböző korok stílusában volt berendezve, mindenütt a kerhez igazodó képek, szobrok és díszítések. Egy alkalommal ajánlottam, hogy a család vásárolja meg Hagában a de Reus-család képgyűjteményét. A báró megkérdezte, mibe kerül a kollekció, mire kijelenttem, hogy de Reus százezer holland forintot kér gyűjteményéért. Rothschild habozás nélkül hajlandónak mutatkozott a pénz kiutalására, csak felesége hozzájárulását várta. Mint hogy a báró szintén akarta, hogy a képek a Rothschild palotát díszítsék, az üzlet azonnal megkötött.

Egy alkalommal különös dolog történt. A báró levélben kétezer forintot kért a ház pénztárosától, de tévedésből egy nullával többet írt. A szokatlannul magas összeg feltűnt a pénztárosnak, aki erre a báróhoz ment és előadta a báró bízalmát. Anselm Rothschild bosszusan jegyezte meg:

— Ilyen esetekben nem kell sohasem hozzám jönnie. Amennyi pénz feleségem kíván, annyit szívesen ki kell adni számára.

A pénztáros visszament, rendelkezett, hogy álljon elő talpiga, amit azonnal husz darab apró arany szakkoszálval töltöttek meg. A pénztáros elküldte a bárónak villájába, aki a nagy küldemény fölött meglepődve, kocsiárraült és visszajött a Rothschild-palotába Frankfurtba. Itt kiderült a tévedés. A bárónak azóta sokkal rajongóbban csüngött férjén.

Egy alkalommal a világhírá Rachel volt a báró vendége. Egy estélyi keretében az Eszter című darabbal a művész, akinek tiszteletre meghívták az összes Frankfurtban élő külföldi követeket és az államélet előkelőseit. En egy

vesszejével méri. És nemcsak a tetteket és eszelekedeteket figyeli és vizsgálja, de mindenek előtt érzületeket és gondolatokat. És az ember gondolataiban is nemcsak azt kutatja, hogy megvan-e benne a jóakarát a felismert törvény végrehajtásához, de vizsgálja magának a törvénynek miként való megismerését is, mert a próféta nemcsak a eszelekedetek és akaratok felett gyakorol kritikát, hanem igazi célja az, hogy tökéletesítse az erkölcsi ismereteket, hirdetve több bölcseséget és a szívnek fenkölt, magasztos törekvéseit.

A próféta, amidőn az élet szükségleteiről és népe hivatásáról szól, mind magasabbra és magasabbra emelkedik és magával ragadja népe is az erkölcsi megismerés legmagasabb csúcsára, tüzárnyalva korának szokásos erkölcsi tansit, erkölcsi ideáljait. És ez új magaslaton új erkölcsi értékeket termel, amelynek magasztosabbak, fenségesebbek a már meglévőknél. Amidőn a próféta a jelent ostromozza és úgy tesz, hogy egyébként sem jött, csak hogy megváltoztassa a jelen képét, hirdetve az élet szűk-végleteit, közben új termékeny gondolatok birodalmába emelkedik: a korszerűtől az örökkévalóságig, a hasznostól, a celszerűtől az **אֱלֹהִים**-ig, a végtelenig; a jelen parancsolataitól generációk sorára kiható igazságokig. Ime a próféta vallásnerkölcsei gondolatainak a forrása. Fenséges tanításait az eljövendő generációk fix törvényeknek tekintik. A próféták ideálja, fenkölt szellemük célpontjává lett az emberiség fejlődésének, amely felé azonban csak lassan, nagyon lassan közeledik.

Héberből fordította:

Dr. Kohányi Rezső

(Vége.)

sarokban állottan és innen hallgattam végig Rachel nagyszerű művészetét. Eyszerre mellem lép a házigazda, karon fog és odavezet a művésznőhöz, akit szavalata után melegen ünnepeltek a vendégek.

— Bemutatom önnek — mondotta — Oppenheim festőt, barátomat, akit arra kérek, hogy szórakoztassa önt. Az a véleményem, hogy művész

művész mellett érzi legjobban magát és én miután is azon voltam, hogy vendégeim a lehető legjobban találják magukat nálam.

Oppenheim Móric feljegyzéseit 1880-ban vetette papírra. A kézirat azóta unokája irásztalában hevert. Most azonban műbarátok támogatásával díszes köntösben adták ki.

Egy aradi végrehajtó revolverrel akart foglalni

Don Kihote az aradi főtéren

(Arad, szeptember 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Arad főutcáján ma délelőtt fél óra körül véresen komoly, de belső lényegében teljeséggel komikus eset játszódott le. A világ történetében arra már sok példa volt, hogy az elkészített adós merényletet akart elkövetni és ellen, aki az államhatalmat képviselte ingó és ingatlan értékeinek bucsuaktusánál. Arra azonban még nem igen akadt példa, hogy a végrehajtó támadjon fegyverrel az adós ellen.

Aradé e tekintetben az előség. Itt történt ugyanis, hogy a bírósági végrehajtó hetek óta eredménytelenül kereste Hegedűs Antalt, az egyik aradi biztosító társulat igazgatóját. A végrehajtó, aki napról napra megjelent az igazgató lakásán azzal a céllal, hogy ott végrehajtást fogantosszon, következetesen azzal fogadták, hogy Hegedűs nincs otthon. A pályá-

jaért és hivatásáért tuzgón lelkesedő végrehajtót annyira elkésztette a sok hiábavaló futkosás, hogy véres tetterre határozta el magát. De bármennyire is komolyan vesszük ezt a revolveres ügyet, sehogysem tudunk a „donkíhotel” mellekizétől megszabadulni.

Az történet ugyanis, hogy a végrehajtó ma délelőtt revolverrel támadt rá Arad főutcáján Hegedűs igazgatóra és revolverrel akarta kényszeríteni, hogy vele együtt a lakására menjen, hogy ott a foglalat végre megsejtsesse. A revolveres jelenetre óriási csődület verődött össze a főutcán. A tömeg a végrehajtó ellen fordult, amin véres mit csodálkozni, mert az emberek még revolver nélkül sem szeretik a végrehajtót. A végén mégis a végrehajtónak lett igaza, mert a foglalat azonnal megtartották. Hegedűs igazgató a rendőrségen feljelentést tett a végrehajtó ellen.

Egy lugosi csendőrkapitány félholtra vert egy ujságíró

Véres elégtétel egy ujságcikk miatt

(Lugos, szept. 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi ujságírás történetében példátlanul áll az a borzalmas merénylet, amelynek főszereplője egy lugosi csendőrkapitány, aki husz társának segítségével majdnem életet vette egy ujságírónak pusztán azért, mert az ujságíró a toll szabadságának jogán a kapitányról egy cikket közölt. E pillanatban egyáltalában nem fontos az, vajjon az inkriminált cikk megfelelt-e a valóságnak, vagy csupán kóholt rágalom volt. Mert ha a cikkben közölt állítások nem feleltek meg a valóságnak, úgy a kapitánynak legális keretek között is többféle módja lett volna, hogy elégtételt szerezzen magának anélkül, hogy ilyen lovagiatlan merényletre szorult volna, amelynek súlyosságát még az is tetézi, hogy habár közvetett úton is, a toll egyetemes szacadsága ellen is irányul.

A lugosi eset előzményei a következők: Néhány héttel ezelőtt az egyik kolozsvári satirikus hetilapban a lap lucsei tudósítójának tollából egy cikk látott napvilágot, amely arról számolt be, hogy egy lugosi csendőrkapitány egy vadászati alkalmából véletlenül rálőtt a feleségére. A lugosi hírlapíró arról is írt, hogy a kapitánynak az utóbbi hetekben összeszólalkozásai voltak feleségével, mert az asezony állítólag viszonyt folytatott egy lugosi jónevű orvossal. A vadászaton történt szerencsétlenség után pedig a kapitány e szavakkal állított be a szobantörő orvoshoz: „Itt van, gyógyítsd meg”

A cikk nagy feltűnést keltett a városkában, az a szobantörő kapitány pedig több ízben véresen fenyegette meg a cikk íróját, Botos János hírlapíró, aki amellet, hogy több kolozsvári lapot tudósít, a lugosi „Krauszörényi Lapok”-nak is a szerkesztője.

A cikk megjelenése óta már jónéhány hét telt el és a városka már régen napirendre tért az eset fölött. A kapitány azonban ugylászik szüntelenül a bosszu gondolatát forgatta fejében, mert az elmult éj folyamán husz tisztársával beállított Botos lakására és erőlyes dörömböléssel követelt beocovattatást. Mikor többszöri kopogtatására sem nyitolt ki az ajtó, a csendőrkapitány kardjával betörté azt és társaival együtt berontott az ujságíró szobájába. Mielőtt még az ujságíró megszökhöz térhetett volna meglepetéséből az éjszakai látogatást nekiest-k és annyira elverték, hogy most a lugosi kórházban élet és halál között lebeg. Az éjszakai merényletrel jelentést tettek a hadügyminisztériumnak és a buzaresi ujságíró szervezetnek.

Botos Janos neve nem ismeretlen az erdélyi olvasókörök előtt. Pályáját a budapesti „Világ” redakciójában kezdte meg, a háboru alatt katona volt és rengeteg kintutetéssel a mellén került haza a különböző harcokokról. Az ipáriumváltásokkor Erdélybe jött, ahol közhivatalt vállalt, majd teljesen az ujságírásnak szentelte működését. Számos publicisztikai és szépirodalmi munkája jelent meg a különböző erdélyi lapok hasábjain.

Hazamennek a bécsi emigránsok pörük tárgyalására

Ki szöktette meg Kun Bélát? A csongrádi bombamerénylet tárgyalása

(Budapest, szeptember 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tudvalevő, hogy Budapesten néhány héten belül megkezdik az ugynevezett emigráns-pörök tárgyalását. A küszöbön lévő törvényszéki tárgyalásokkal kapcsolatban az Ausztriában élő magyar emigránsok Bécsben gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy amennyiben a magyar kormány utlevelet ad az emigránsoknak, meg fognak jelenni pörük tárgyalásán. Ezzel kapcsolatban a „Magyar Hírlap” illetékes helyről arról értesül, hogy a magyar kormány legkevésbé sem kívánja megakadályozni, hogy az emigránsok pörük tárgyalásán a bíróság előtt megjelenhessenek. Ennek megakadályozása tulajdonképpen a kormány következetlenségét jelentené. Ha az emigránsok bécsi határozatuk ellenére sem jelenének meg a tárgyaláson, úgy ennek oka semmi esetre sem a kormány lesz.

A magyar főváros közeletének másik érdekes aktualitása Peyer Károly szocialista képviselő legújabb afférja. Néhány hónappal ezelőtt Gálóczi Árpád mérnök egyik budapesti folyóiratban azt állította Peyer Károly szocialista képviselőről, hogy a kommunu bukásakor ő szöktette külföldre Kun Bélát és a többi népbiztosokat. Peyer annakidején rágalmazásért feljelentette Gálóczi.

A budapesti törvényszék ma tárgyalta az

ügyet. Peyer a bíróság előtt elmondotta, hogy az 1919 augusztus elején minisztertanács, amelynek ő belügyminisztere volt, foglalkozott a népbiztosok elutazásának ügyével, azonban karhatalom hiányában nem tudták a szökést megakadályozni. Mihelyt karhatalom állott rendelkezésre, rögtön utasította a határrendőrséget, hogy akadályozza meg a szökéseket.

A tanú kihallgatások és a perbeszéd után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd kihirdette az ítéletet, mely szerint Gálóczi Árpádot felmentette a rágalmazás vádjá alól. Az indoklás szerint Peyer ugyan nem vett részt Kun Bélák megszöktetésében, mint akkori belügyminiszter azonban kötelességmulasztást követett el.

Szolnok, szeptember 23. A csongrádi bombamerénylők perének fő tárgyalásán ma tovább folytatták a tanú kihallgatásokat. Kassza Dezső gazdálkodó vallomásaiban a merénylők alibijét igyekezett igazolni. Utána özvegy Kornet Béláné, a Bölönyiék háziasszonyát hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy Bölönyi este tíznegykor ittasan tért haza és azután nem távozhatott el.

Szobeli Ernő önkéntes elmondotta, hogy a merénylet estjén Ságival és Piroka Istvánnal együtt ült a kávéházban. Fülöpöt, Bölönyt és Sági Rókuszt is látta a kávéházban, de határozottan állítja, hogy Piroka György nem volt ott. A robbanás

Értékes

os pauszokat. fényűző élet. a nyitl szarformában szer. hogy a meg. at ellene. Coroiu at csinált több. semegesztben, fizetési nehé. nitelbe vásárolt. érték, a pénz.

hogy végre. enük. kuk van. Az így. még megköze.

ébként kijelen. sának, hogy a. mérési engedély. és amig az ital. zedezni fogja az. taktól megfosztott. taptalanul elkob.

bolgár mi-ellen

délelőtt olyan. órárosban, hogy. érvényesletet követ. ellen, aki sérülé. entés szerint az. igaz, hogy Filip. nda feltartóztatta. hogy a minisz. áit meg akartak. m sikerült.

éses szemmel, szé. vizsgálták koruk. nemcsak a saját. népeknél is, akik. pelték. Éles, tiszta. utatták az akkori. pslatban népük. al és reményeivel. lemmei, amely né. senki, aki jobban. világos és elfogu. mályosította el sem. ez uralom vágya. odni, csak tanítani, teféltek. Nem a nép. Istennek szolgál. Valamennyi jeles. sem szót terveket, yeket az állammal. zükben nem is volt. züközük, erejük sz. i szózat, amely —. egy hangzott el, mint. ért lusta volt a nép.

ük a próféták hatí. t kifejlődésében is. szóban rámutassunk. büre és int a jóra. מיד לעקב פי. és Israellel büneit. éppügy a királyokét, ét, valamint a nagy. ölcsei követelés mérő.

zajára mindannyian hiszáladtak az utcára, ahol senkit sem láttak. A következő tanu: Puklios György, Piroskákék rokona, aki azt vallotta, hogy őt is letartóztatták és súlyosan megverték a dekteivék, hogy valljon Piroskákék és Simkókék szövetkezéséről.

A marosvásárhelyi cionista zsidóság gyűlése

Megalakult a Ceire Cion

(Marosvásárhely, szeptember 23. Az Uj Kelet munkatársától) Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség marosvásárhelyi csoportja vasárnap délután tartotta meg évi közgyűlését, melyen különösen az ifjúság részéről igen sokan jelentek meg. Az ülést dr. Citron Lázár elnök nyitotta meg, aki lelkes szavakkal számolt be a nagyváradi konferenciáról és arról a gyönyörű munkáról, amelyet ez a konferencia reprezentált. Meleg szavakkal üdvözölte dr. Löwi Ferenc főbíróját és Milhoffer Pálnét, az Izraelita Négyelet megjelent elnökjét. Dr. Citron Lázár után dr. Löwi Ferenc főbíró emelkedett szólásra és rámutatott arra, hogy a nemzeti mozgalom és a vallásos élet egymástól el nem választható és a cionizmus nem került és nem kerülhet szembe soha a Tóra szellemével. Felhívást intéz az ifjakhoz, hogy mutassék meg vallásos életükkel azt az egységet, amely a zsidóságot a nemzet és vallás elválaszthatatlanságában összefogja.

Hirsch Simon barissziánus költői beszédében bucsuztatta el a marosvásárhelyi cionista mozgalomnak, de az egész ország zsidóságának nagy veszteségét, a tragikusan elhunyt Wintner Jenőt.

Engelberg Dezső dr. a csoport kulturamunkájáról referált. A csoport szabadiskolát rendezett. A „Debora“ programos délutáni összejöveteleket tartott, egy nyilvános előadást és egy irodalmi délutánt. A „Debora“ különösen az óvoda tartatása körül fejt ki tevékeny munkát. Megemlékezett azután az Aviva, Barisszia és az Ezra munkájáról.

A Palesztina-munkáról dr. Erdélyi Emil számolt be és rámutatott arra a különös tényre, hogy Marosvásárhelyen a 126 jelentkező közül száz keresztény volt, aki Palesztinába akart kimenni. A Keren Hajszód tevékenységéről dr. Krausz Mór referált. Dr. Friedemann akciójág hatvanhat jegyzés történt százhatvanegyszer lej összegben, dr. Friedemann propagandája révén újabb hatvanhat jegyzés történt kilencszázkilencvenötven lej összegben. Nagy érdemei vannak a K. H. munkában a helyi direktorium elnökének, Goldschlag Osiasnak. K. H. jövő évi kontingenciát hatszázötven ezer lejre teszi. Utána Menyász Károly, a Nemzeti Alap marosvásárhelyi ügyeinek igen tevékeny és példaadóan dolgozó albiztosa tett jelentést. Míg az azelőtti évben Marosvásárhelyen mindössze száz peresely volt elhelyezve, addig a múlt konferenciális évben kétszázötven pereselyt helyeztek el és hathónapi intenzív munka révén a tavalyi tizenháromezer lejjel szemben a Keren Kajemet jövedelme meghaladja a százezer lejt. Az új konferenciális évre Marosvásárhely zsidóságának legalább kétszáz ezer lejt kell felhözni a Keren Kajemet földjének megváltására.

A helyi csoport működésének beszámolóját dr. Bretter Rudolf ügyvezető elnök tartotta meg, aki nagy körültekintéssel és alaposan számolt be a csoport évi munkásságáról, különösen kiemelve

Roshasana

alkalmából szokásos jókívánságok formalitását eleven, otthontépítő munkára kell minden becsületes zsidónak felhasználnia. Ennek egyszerű, becsületes és közvetlen módját az adja meg, ha újévi üdvözlét

a Keren Kajemet Lőjiszráel útján teljesíti.

Ha Önt felkeresi

a KKL megbízotja, egy Barissziánus, vagy Aviva,

töltse ki a Roshasana-blankettát és

az Uj Kelet Roshasana száma

közölni fogja, hogy Ön ezután kíván lő sana tová tikatevu-t.

Igy Ön hozzájárul Erec Jiszrael felépítéséhez, de ugyanakkor az Uj Kelet nagy nyilvánosságát kíván boldog újévet minden ismerősének. Nem hoz tehát külön áldozatot, mert hiszen így is költene levelezőlapra, névjegyre postára stb. A Roshasana üdvözlétével segíten tehát visszaváltani az ősi földet.

a fiatalágnak lelkes tevékenységét. Rámutatott arra, hogy a jogvédő iroda működésében, melynek élén dr. Adler és dr. Engelberg állottak, a csoport tevékeny részt vett. Az Aviva Noemi munkájáról Diamantstein Mariska számolt be, a Barisszia munkájáról Schwartz Ernő.

A gyűlés egyik legzebe, legmelegebb momentum volt Kohn Ferenc beszéde, aki az erdélyi mozgalomban Marosvásárhelyen élőknek megalkult csoportjának Ceire Cion (Hapoel Hacair) működéséről számolt be. Ennek a számban egyre növekvő csoportnak tagjai a munkás ifjúságból kerülnek ki és célul tűzték ki a legnagyobb értéket adni Palesztinaszámára, pénzül is nagyobbat: emberanyagot, chalucoit. Kérte a csoportot, hogy támogatásuk a zsidó munkások cionista alakulatát Lelkes szavakkal hitva fel a jelenlevőket a palesztinai Munkás bank részvényeinek lejegyzésére. Ez a bank a munkásjóléti intézményeket valósítja meg és a chaluco munkát támogatja Erec Jiszraelben. Kohn Ferenc szavai mély hatást váltottak ki és minden bizonnyal meghallgatásra találnak nemcsak Marosvásárhelyen, de az egész ország zsidósága előtt.

Ezután Naschitz Márton a Kadima nevében szólalt fel és jelezte, hogy a zsidó sportegyesület

Marosvásárhelyen szinte csak névleg létezik már. Felhívta a közgyűlést, határozza meg, kívánja-e az egyesület további működését, vagy sem. A közgyűlés egyhangúlag kimondta, hogy feltétlenül kívánatosnak tartja a Kadima további működését, azonban csak azon az alapon, hogy valóban a zsidó tömegsport, az ifjúság tényleges testi regenerációjának szerve legyen, ne pedig csupán egy labdarúgó társaság. Naschitz Márton vezetésével egy kitűnően válogatott bizottságot küldöttek ki a Kadima reorganizálására.

Ezután a választásokra került a sor. A hivatalos listával szemben, melynek élén Citron Lázár dr. állott, ellenlistát nyújtottak be. Hosszabb vita után az ellenzék elállt új elnök jelölésétől és így egyhangúlag dr. Citron Lázárt választották meg újra a csoport elnökének. A többi tisztségekre névvel teljes egészében az ellenlistát fogadták el. A csoport elnökei Vass Albert és Serbu Zsigmond lettek. A csoport gazdasági ügyeinek intézésére a különösen tevékeny Horváth Ármint választották meg, aki értékes feladatává tette egy zsidó kaszinó létesítését.

Az igen nívós közgyűlés a központ kiküldöttjeinek, Székely Bélának bizdító szavaival ért véget.

Uj évre új földet

A Zsidó Nemzeti Alap erdélyrészi főirodája felhívással fordul Erdély zsidóságához, hogy sablonos újévi gratulációját kapcsolja össze a legszentebb zsidó kötelességgel, Erec Jiszrael földjének megváltásával. Kívánjon mindenki az Uj Kelet révén minden jót ismerősének, barátainak, rokonainak, mert az így befizetett közlési díj a Keren Kajemeté. Azé a zsidó intézményé, mely Erec Jiszrael földjét megvásárolja s hozzá segíti a chalucoakat ahhoz, hogy termővé tegyék őszink földjét.

A megváltási akciót a Keren Kajemet biztosokkal, élükön az Aviva Barisszia és a Ceire Mizrachl folytatja le. Felhívjuk ezúttal a Keren Kajemet valamennyi munkását, hogy ezt az akciót a legnagyobb eréllyel és kitartással folytassa tovább, mert

a megváltások nemcsak a roshasana számban, de az azutáni Uj Kelet-számokban is megjelennek, úgy hogy Jomkippurig az akció megszakítás nélkül folyik.

Minden este azonban a Keren Kajemet biztosok kötelessége a feladott megváltási hirdetéseket K. K. L. irodájának beküldeni.

A roshasana akcióhoz csak kiegészítésként tartozik a levelezőlapok eladása. Az akció maga az újévi megváltás az Uj Keletben megjelenő hirdetés révén s így a levelezőlapok eladása csak mellékes és egyáltalán nem jelentős része a nagy akciónak.

Itt az alkalom, hogy megmutassuk, nem szavakkal, hanem tettel kell megvalósítanunk Erec Jiszrael felépítését. Itt az ideje, hogy megmutassuk, Erec Jiszrael felépítésében minden zsidó kiveszt a részét és nem pusztán szokás az ünnepek minden jókívánság, mert valóban a zsidóság javát mozditja elő.

Legyen tehát valósággá a kiadott jelszó: az új esztendő jelentsen új földet, melyet az erdélyi zsidóság áldozatkészségéből és jókívánságainak árából a zsidó nép számára Erec Jiszraelben a Nemzeti alap megvásárolhat.

A Keren Kajemet főirodája.

Tatarescu jelentést tesz a beszarábiai zavarokról

Övintézkedések az orosz propaganda ellensúlyozására

(Bucuresti-Bukarest, szeptember 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Inkületz és Tatarescu miniszterek Stefanescu tábornok csendőrségi főparancsnokkal ma visszaérkeztek Beszarábiából, ahol részletesen megvizsgálták a tatarbunari eseményeket. A miniszterek a holnapi minisztertanácsra jelentést tesznek az eredményről.

A „Vittorul“ jelenté, hogy Tatarbunarnál egy őrmester és négy közkatona esett el, ezen kívül tizenöt katona megsebesült. A rablók közül majdnem háromszáz halt meg. Utóbbi számban be vannak természetesen számítva azok az orosz lakosok is, akik nemcsak hogy ömboráltak a rablókkal, hanem velük együtt küzdöttek is csapatuk ellen. Egyébként a vizsgálat megállapította, hogy a támaszt már

régen előkészítették és hasonló támadásokat terveztek Beszarábia más vidékein is. A kormány megfelelő intézkedéseket tett a határok őrzésére, bent az országban pedig az orosz propaganda ellensúlyozására.

A „Lupta“ értesítése szerint liberális körökben úgy vannak informálva, hogy a beszarábiai közigazgatásban nagymérvű személyi változások lesznek és számos prefektus távozik helyéről, mert nem tudták megakadályozni a belsemiti agitációt. A kormány egyik tagja kijelentette a „Lupta“ tudósítójának, hogy elegendő lesz néhány fiatal és becsületes prefektusnak és néhány közigazgatási felügyelőnek Beszarábiába való helyezése, hogy ott az egész atmoszféra hamarosan megváltozzék.

Között az utóbbi napokban látszólag közeledés jött létre, ma azonban váratlanul fordulat állott be. A munkások ragaszkodtak régebbi feltételeikhez, amelyek azonban a munkások képviselői szerint nem képezhetik alapját a további tárgyalásoknak. A munkások erre becsülették a munkát és a városban megjelenő lapokat nem szedték ki. Szemben tehát a sztrájk tartama alatt újságok nem jögnak megjelenni.

Roshasana: szept. 29.

Csak egyszer

kell leírja újévi üdvözlét a Keren Kajemeth blankettáján és mindenki megkapja mert az UJ KELET Roshasana száma azt leközi

szok
regge
Szatm
megk
közok
mint
tárgy
fele N
nek j
marad
közig
vanne
közseg
tárb
nőben
ügyi,
is fog
vonat
az ál
szerin
nak s
nak k
tevoz
bevez
nem
még
lök h
pincé
cérm
állott
ország
a sztr
jutott
kávéh
kát és
hatóság
hegy
ha ne
dig, a
kiutasi
rálják
ellenb
ták a
pedig
install
Brach
rabbit
hatóság
több
idei k
megis
régén
egyes
pénzü
depart
adhat.
közösr
azokból
tatkoz
vára, h
kisdá
költés
tudszéj
minden
használ
zürichi
a napo
keretek
teker
vitele
rahám
tartozó
haladja
a vilá
írja: T
vágóhí
Medgye
Gewerb
tartotta,
amely
60 000

HIREK

— **Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági zsidóság napilapja**
Szerkesztők: Fiszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Román-csehszlovák likvidáló tárgyalások Szatmáron.** Halmiból írja tudósítónk: Tegnap reggel utazott át itten egy cseh delegáció, mely Szatmáron találkozni fog Románia megbízottjaival és megkezdik a szétválasztott határmenti községek közkeletének kicserélését. A békeszerződés, valamint az azt követő román-cseh határkiigazítási tárgyalások alapján Ugocsa vármegye nagyobbik fele Nagyszőlős székhellyel együtt Csehszlovákiának jutott, míg a halmi járás egyrésze Romániának maradt. A román részben lévő községek fontosabb közigazgatási iratai még ma is a cseh Nagyszőlősön vannak, míg a halmi járásból a csehekhez került községek telekönyveit a szatmári törvényszék irattárában őrzik. Ezeket az okmányokat most kölcsönösen kicserélik a két bizottság, amelyek igazságügyi, árvászeki, pénzügyi és erdőzeti kérdésekről is fognak tárgyalni, illetve megállapítják az ezekre vonatkozó iratok kicserélésének mézozatait.

— **Nagy tisztviselőbocsátásokra készül az állam.** Bukarestből jelentik: Az „Universul” szerint több minisztériumban összeállították azoknak a tisztviselőknak a listáját, akiket el fognak bocsátani az állami szolgálatból. A listát a B-lista rendszernek Romániába való bevezetése ellen, amely most a tél küszöbén nem engedhető meg, annál kevésbé, mert ezzel még ugyem javul meg a megmaradó tisztviselők helyzete.

— **Részleges sztrájkba léptek a kolozsvári pincérek.** A napok óta húzódó kolozsvári pincérmozgalomban ma váratlanul új fordulat állott be. Tegnap még úgy volt, hogy a rendőrség az ostromállapot miatt nem engedélyezi a sztrájkot, míltal a bérmozgalom holtpontra jutottnak látszott. Kedden délután azonban két kávéház személyzete mégis abbahagyta a munkát és helyettük kisegítőik szolgálnak ki. A hatóságok erre közölték a pincérszervezettel, hogy a külföldi pincéreket azonnal kiutasítsák, ha nem állnak munkába, a romániaiakat pedig, amennyiben nem kolozsvári állásúak, kiutasítsák a városból és a lakásukat elreklirálják. A pincéregyesület még nem válaszolt, ellenben a többi kávéházak pincérei elfogadták a fixfizetéses rendszert, az éttermi pincérek pedig választottbíróóság elé viszik követeléseiket.

— **Rabbiinstalláció.** Kassáról jelentik: Ma installálták ott ünnepi keretek közepette Sathl Brach Nagykárolyból elszármazott ortodox rabbit. A beiktatásnál jelen voltak a városi hatóságok fejei is.

— **A pénzügyminisztérium nem folyósít több rendkívüli hitelt.** Bukarestből jelentik: Az ideai költségvetés az év végéig lett megállapítva, mégis az egyes minisztériumok több osztálya már régen kimerítette az előirányzott összegeket és egyes tételek számára rendkívüli hitelt kértek. A pénzügyminisztérium átiratban értesítette ezeket a departmanokat, hogy újabb soronkívüli hitelt nem adhat. Emiatt az összes érdekelt osztályok tanácskozásra ültek össze, amelyen elhatározták, hogy azokból a tételekből, ahol bármilyen többlet mutatkozik, a fölösleget átírják a deficités tételek javára, hogy fedezhessék az év végéig előforduló hiadásokat. Hasonló helyzet elkerülésére a jövő évi költségvetésben minden minisztérium a maga belső költségét 12 részre fogja osztani, hogy lehetőleg minden hónapban csak a megfelelő részes összeget használják fel.

— **Fölvatták a zürichi zsinagógát.** Az új zürichi zsinagógát, amelyről több ízben írtunk, a napokban avatták föl szokatlan ünnepélyes keretek között. A fölvátás első aktusa a tóra-tekercsek baldachin alatt történt templombavitele volt. Az ünnepi beszédet Kornfein Abraham rabbi tartotta. A zsinagóga és a hozzá tartozó melléképületek építkezési költsége meghaladja a hétszáz ezer svájci frankot. A templom a világ legzebb építészeti alkotások egyike.

— **Tüzriadalom Medgyesen.** Tudósítónk írja: Tegnap délután hat órakor a városi közvágóhid melletti jégverem leégett. A tüzeset Medgyesen, tekintettel arra, hogy az itteni Gewerbe Verein 40 éves jubileumi ünnepét tartotta, nagy konsternációt keltett. A kár, amely biztosítás által megtérül, körülbelül 60 000 lej.

— **Angol tőkével stabilizálják a lejt.** Rövid ideig tartó, indokolatlan emelkedés után a lej éppannyira indokolatlanul esni kezdett Zürichben és alig egy hét alatt 21 pontot veszített árfolyamából. A lej állandó ingadozása kiszámíthatatlan károkat okozott a gazdasági életben, ami végül arra indította a kormányt, hogy komoly lépéseket tegyen a lej megszilárdítására. Bukaresti jelentés szerint a most Londonban tartózkodó M. Oromola, a Banca Nationala kormányzója egész sereg megbeszélést folytatott több angol pénzüggel arról, hogy milyen feltételek mellett volnának hajlandók a lej támogatni a külföldi piacokon, míltal biztosítanak a lej stabilizálódását. Hír szerint erre vonatkozólag már együttműködési megállapodás is létrejött a Banca Nationala és az angol bankárok között.

— **Kinek szabad nyitni vasárnap?** Ezt a kérdést törvény szabályozza, amely kimondja, hogy mindazok a kereskedők, akik élelmiszereket árulnak, vasárnap délelőtt is nyitva tarthatják üzleteiket 10 óráig. Ennek ellenére Kolozsváron rengeteg panasz van, hogy a nyitva tartó kereskedők egyrészt a rendőrprefektúra rendelkezésére való hivalkozással tekintélyes bírsággal sújtották és arra kényszerítették, hogy üzleteiket zárják be. Különösen a Széchenyi tér fűszerkereskedőit zaklatják gyakran rendőrök, míltal a szomszédos utcákban az üzletek és a fűszereladásra berendezkedett bodegák zavartalanul árulnak vasárnap délelőtt. Az egyenlőtlen elbánás ellen az érdekelt kereskedők a kamarától kérték jogorvoslást. A kereskedelmi kamara intervenciójára Munteanu rendőrigazgató azt a felvilágosítást adta, hogy jogilag a vegyeskereskedők és fűszerárusok is nyitva tarthatnak vasárnap. A rendőrség csak azért kérte őket, hogy ne nyissanak, mert így akarja elejét venni az esetleges rendezavarásoknak. Munteanu igazgató szerint ugyanis tartani lehet attól, hogy a diákok vallási érzelmükön elkövetett inzultusnak fogja tekinteni, ha nyitott üzleteket látnak vasárnap.

Éppen ezért tanácsolja, hogy a kereskedők továbbra is tartsanak zárva vasárnap, amíg a rend meg nem szilárdul. A kereskedőket azonban egyáltalán nem elégtette ki ez a válasz, mert a rend biztosítására nem látják komoly intézkedésnek azt, ha ők zárva tartanak, míltal a mérésárosok, pékek, bodegák és élelmiszerüzletek árulnak. Hiszen ilyen alapon a vasuti sztrájkok elleni megakadályozására egy szeritlen be kellene szüntetni a személyforgalmat és áruezállítást, mint ahogy a kutyabőr kivitelét is betiltották, amikor kiderült, hogy kutyabőr címén tulajdonképpen az exportra elhúzott báránybort vittek ki az országból. Ha a rendőrség a maga erejével nem tudja a kereskedőket megvédeni, nem fogja tudni akkor sem megvédeni őket, ha nyitva tartanak vasárnap. A vasárnapi zárás nemcsak bizonyos pénzübeli kárt jelent az érdekelteknek, hanem azt is, hogy egész vevőközönységüket elveszítik lassanként, ha a fogyasztók más üzletben be tudják szerezni azokat a cikkeket, amiket a zárva tartott üzletekben akartak beszerezni. Gritta rendőrprefektus két nap múlva visszaérkezik Kolozsvárra s akkor az érdekelt kereskedők a kamara delegátusának kíséretében felkeresik majd és kérik fogják a sérelmes intézkedések megszüntetését, egyben a szabad kereskedői ipartűzés zavartalanosságának garantálását.

— **Uj zsidó temetőt szenteltek fel Medgyesen.** Tudósítónk jelenti: A medgyesi zsidó hitközség tegnap délelőtt ünnepélyes keretek között szentelte fel az új temetőt, mely alkalommal Reich Mózes rabbi magasszárnyalású beszédet tartott. Az új temető, halottasház, temetői ház és kőkerítés építési költségeit a Czitrom és Deutsch család terdette, mely mintegy félmillióba került. Este nagy sikerű társasvacsora volt.

— **Eljegyzés.** Eidlitz Iduskát Tiszasszászfaluból eljegyezte Tevjovits Emil Satu-Mareról. (Minden külön értesítés helyett.)

Rosenfeld Jolánkat Szirma-Besenő, eljegyezte Friedmann Benő Sighetul-Marmatiéi. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Két és fél évi fegyházra ítélték egy notórius üzletfosztogatót.** Néhány héttel ezelőtt jelentette az Uj Kelet, hogy a rendőrség sorozatos üzletfosztogatásokért letartóztatta Rosianu George craiovai születésű állítólagos diákok. Rosianu a földi Mártonffy cégnél szőrmét akart vásárolni, de hosszas választás után sem kapott megfelelő és elment az üzletből, de távozás közben a kárjára vetett kabátja alatt egy tízezer lej értékű hódbört is elvitt, amit azonnal feljárnított Déri szőrmének ötezer lejért. Déri azonnal gysmusnak találta az olcsó szőrmét és tüzetesebben megvizsgálva felfedezte rajta Mártonffy bélyegzőjét. A kereskedő erre látszólag belement az üzletbe és két-ezer lej előleget adott Rosianunak, a hátralévő három ezer lej pedig csak másnap délelőttre ígerte. Déri közben értesítette a rendőrséget és Mártonffyt az olcsó szőrméről és másnap délelőtt sikerült a lépésről tolvajt letartóztatni. A jegyzőkönyv felvételénél kiderült, hogy Rosianu hasonló körülmények között a Kalapkirály céget is megkárosította. A kolozsvári törvényszék ma vonta felelősségre a teljes beismerésben lévő szőlőhámost, Rosianut két és fél évi fegyházbüntetésre ítélte. Rosianu enyhítésért felelőbezt.

— **Az enyhe ítélet után bevallotta, hogy gyilkolt.** Beosból jelentik: A kriminológiában a ritkább esetek közé tartozik, hogy az elítélt bűncselekményét vallomást tegyen. Innsbrucki jelentés szerint ugyanis Peyer, aki tavaly mint idegenvezető orvul lelőtte a tiroli hegyek között dr. Siegel szabi orvost és mesterében életfogytiglani fegyházra ítélték, bevallotta, amit eddig tagadott, hogy rablási szándékból gyilkolta le dr. Siegelt. Egyáltalán egy régebbi bűnét is bevallotta. Hasonló körülmények között gyilkolta meg 1920-ban Zingerle borkereskedőt. Akkoriban azonban bizonyítékok hiánya miatt csak könnyebb büntetést kellett elszennvednie.

— **Napok óta lángban áll egy régi falu.** Bukarestből jelentik: A dacaiak tüzész s Schuller-gyáron kívül elpusztította az ottani szeszgyárat és más épületeket is. A falut teljesen ki kellett irtítani. A romani tüzoltóság hősiességű sikertelenséggel maradtak. A kár eddig 20 millióra rug. A tűz az egész falut pusztulással fenyegeti.

— **Általános amnesztia Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A király Radicot határozott kihallgatásán fogadta. A kihallgatásnak politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak. A király rendelkezéssel amnesztiát biztosított a macedóniai részeken elkövetett bűntettekért. Az amnesztiából a megszököttek és a terroristák büntetéseiben részesek ki vannak zárva.

— **Újból meghosszabbították az újságírói szabadjegyeket.** Ma délelőtt a bukaresti vezérigazgatóság táviratban értesítette az összes üzletvezetőket, hogy az újságírók szabadjegyeit december 31-ig meghosszabbították. Az egyes üzletvezetősek a rendelkezésl értesítették az állomásokat és az utazószemélyzetet.

— **Rendőri hírek.** Reiter Gusztáv ismeretlen tettes ellen tett feljelentést a rendőrségen, aki ezerkétszáz lej pénzt ellopta. — Dr. Ciurdariu Valer ügyvéd bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ezer lej lopott tőle. — Poja Helena egy sranygyűrűt talált a Fötéren. A talált gyűrűt beszoigáltatta a rendőrségen, ahol jogos tulajdonosa átveheti. — Mileni Maja egyetlen hallgatónő ötzernyolcszázhetvenhat lej tartalmazó pénztárcája elvesztését jelentette a rendőrségen. — Zsigmond Emma huszonhatezer lej értékű rikkasztás és lepásért tett feljelentést Kása Albert ellen. — A mócsi csendőrség telefonon jelentette ma délelőtt a kolozsvári ügyészségnek, hogy Sava községben Bidjan Alexandru tizenhat hónapos kistfia magára rántott egy fazék forró vizet. A forró víz a gyereket annyira összeforrázta, hogy ma délelőttre súlyos égési sebeibe behalt. A csendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a kisgyerek taláért kit terhel a felelősség.

Nagy

harisnyavásár

mélyen leszállított árakkal.

K ötött harisnya minden színben	lei	25
F lohr-harisnya minden színben	lei	53
M uszlin harisnya divat színben	lei	69
C érna-muszlin minden színben	lei	98
S elyemfátyol harisnyák minden színben	lei	125

BLATT

FÖTÉR IS

Divatkoztyukban és kötöttárnyban oriasi választék!
A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

1924 szeptember 24

csak névleg lények máz. határozott, kívánja az ését, vagy sem. A közgy. tta, hogy feltétlenül kívá. a további működését, azon. a, hogy valóban a zsidó. nyileges testi regeneráció. pedig csupán egy láda. Márton vezetésével egy. szágot küldöttek ki a Ka.

ra került a sor. A hivata. elynek elén Czitrom László. jottak be. Hosszabb vita. j előző jelöléséről és így. László választották meg. k. A többi tisztviselőkre. ellenlístát fogadták el. Albert és Serbu Zsigmond. gi ügyeinek intézésére a. dílt Armit választották. vá tette egy zsidó kaszinó.

lás a központ kiküldöttje. dítá eszsaival ért véget.

zsidóságához, hogy sab. Ere: Jisrael földjének. ek, barátainak, rokoni. eményé, mely Ere: Jisrael. nek őszink földjét. arisszia és a Ceire Miz. t, hogy ezt az akciót a.

i Uj Kelet-szá. szszakítás nélkül

ltási hirdetéseket R. K. L.

eladása. Az akció maga. velezőlapok eladása csak.

ell megvalósítanánk Ere. ben minden zsidó kivest. n a zsidóság javát moz.

földet, melyet az erdelyi. imára Ere Jisraelben a.

ren Kajemet főirodája.

st

rokról

lyozására

és hasonló támadásokat. és vidékein is. A kor. dedéseket tett a határok. szgban pedig az orosz. sára.

ee szerint liberális kö. nformálva, hogy a besza. n nagymértv személyi. zámos prefektus távozik. dták megakadályozni a. sormány egyik tagja ki. adósítójának, hogy ele. gal és becsületes prefek. igazgatási felügyelőnek. zére, hogy ott az egész. megváltozzék.

aban látszólag közeledés. váratlanul fordulat állott. szkedtek régebbi fölté. onban a munkások kép. képezhettség alapján a to. A munkások erre be. a városban megjelenő la. Szebeuben tehát a sztrájk. n m ifognak megjelenni.

: szept. 29.

egyszer

letét a Keren Kajemeth. ttáján és

megkapja

Roshasanaí száma azt. közli

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönyeim: Saborskysöhne
Wien — Élőállat-küldemények címe: Saborsky József
és Fiai, Wien ST. Marx. — Huskúldemények címe:
Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

Értesítés!

Tisztelettel tudatjuk a n. é. vásárlóközönséggel, hogy a helyi piacon 37 év óta fennálló

Voith Miklós divatárúüzletét

átvettük és azt teljesen újjászervezve társasággá alakítottuk át. Nagy választékban raktáron tartjuk az őszi szezon legdivatosabb ruha-, costum- és kabátszövet újdonságait, valamint valódi angol férfi-öltöny és kabátszöveteket, vásznakot, kabátplüsskeket, kabátbéléseket stb.

Tisztelettel

VOITH & Co.
Fő tér 14. szám.

Királyi Lloyd 1902

Arany Ezüst

udvari szállítók
legszébb kivitelben **Órák** legszébb kivitelben

Ajándék- és díszmütagyak dúsz választékban.

Fenyő és Braunfeld

világvárosi ékszerüzletében kaphatók.
Cluj, Piaja Unirei No. 15.

Telefon interurbán: 643.

Műszerész

csak az írógép szakmából, aki minden rendszerű írógép javításában, összeállításában, szakszertű rendbehozatalában tökéletes jártassággal bír, fix fizetés és esetleg haszonrészesezés mellett, egy kitűnően bevezetett írógép és műszerész üzletnél azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok eddigi működése és kora megjelölésével „Komoly műszerész” jellegű alatt a lap kiadóhivatalához intézendő. 7387

Szörme és fonalfestés!

Ószi ruhákat és bármilyen kelmét a legjobban fest és tisztít
"KRISTÁLY" KELMEFESTŐ-GYÁR
Telefon 500 CLUJ Telefon 500

Szörme és fonalfestés!**KÖZGAZDASÁG****A CFR. nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit**

A faegyesület kolozsvári körzete a 250 lejes r-fakciák visszatérítéséért

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet részletesen megírta annak idején a kolozsvári faegyesületi körzet bukaresti tárgyalásainak eredményét, melynek legtöbb vivmánya az volt, hogy a CFR. a felfüggesztett fizetéseik teljesítésére a tűzfaszállítás válláló négy közzétett szemében továbbra is kötelezte magát. Nagyon fontos határozata volt a bukaresti gyűlésnek az is, hogy a CFR. a szerződésben biztosított 250 lejes refakcia visszatérítését haladéktalanul kezdje meg.

Az augusztus 8-án lejárt szerződés likvidálása, különösen pedig az export vagonok után járó 250 lejes refakcia visszatérítésének ügyében az Erdélyi Faegyesület kolozsvári körzete kedd délután ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a CFR-rel

A román bányatörvény kibékítette a két leghatalmasabb petroléumtrösztöt. A bécsi „Die Borse” írja: A két világonzorcium a Royal Dutch Shell Co. és a Standard Oil Company között, amelyek késhágyra meő konkurenciában voltak eddig, ugyancsak egyveszűnet jött létre. A kiegyezés valószínűleg azon alapszik, hogy kénytelenek voltak összefogni közös érdekeik védelmére, amelyek veszélybe kerültek Románia új bányatörvényével. A megegyezés állítólag arra is kiterjed, hogy a két tröszt kölcsönösen respektálni fogja egymás délamerikai jogsait, amelyek körül az ellentétek támadtak. Nem tudni, hogy ez a megállapodás csak a petroléumtrösztök megszerzésére és kihasználására vonatkozik-e, vagy pedig a termékek elhelyezésére, főleg az európai piacra is. Abból, hogy a Royal Dutch Shell Co. csoport erőszékesítését tesz a nemzeti piac meghódítására, azt kell következtetni, hogy a két cég közötti megállapodás az elhelyezési piacokra is vonatkozik. Gazdasági körökben azt is tudják, hogy ez a két hatalmas tröszt gyakorolt nyomást Coolidge elnökre, aki ennek megfelelően Peter Jay bukaresti követ jelentésére azt válaszolta, hogy Amerika továbbra is fentartja tiltakozását az új román bányatörvény ellen.

Transzitóráktáratat létesítenek Ruszinszkóban Kassáról jelentik: A kassai kereskedelmi és iparkamara indítványt tett, hogy az Oroszországgal való kereskedelmi forgalom megkönnyítése céljából Ruszinszkó valamelyik városában transzitóráktáratat létesítenek. Kassai kereskedelmi körök a transzitóráktárt Korosmezőn akarják felállítani. Ezzel szemben Beregszász város ragaszkodik ahhoz, hogy a transzitóráktárt ott létesítsék.

Az újvidéki tőzsde ügye. Újvidékről jelentik: Megírta az Uj Kelet hogy az újvidéki tőzsde vezetőségét a tagok súlyos visszaéléssel vádolják. Mint jelentik, a tőzsde kormánybiztosa és a tőzsde titkársága a támadásokat erősen visszautasították. A napokban megtartandó plenáris ülésen részletesen fognak foglalkozni a támadásokkal.

fennálló és a szerződéses viszonytal kapcsolatos tárgyalások további lefolytatására bizottságot küld ki. Az ülés résztvevői megállapították, hogy a kolozsvári és még három más fakoztet 60.000 vagon tűzfát szállított le a CFR. nek, miáltal szerződéses kötelezettségének teljesen eleget tett. Ezzel szemben ragaszkodik az egyesület a szerződésben biztosított azon ponthoz, hogy a CFR. az exportvagonok után járó 250 lejes refakciát haladéktalanul fizesse ki.

A határozat szerint a faegyesület minden rendelkezésére álló törvényes eszközzel kötelezni fogja a CFR.-t szerződéses kötelezettségének teljesítésére. Egyben kimondták, hogy azon faegyesületi tagok ellen, akik a CFR. szállítási kötelezettségének nem tettek eleget, per utján fog eljárni.

Vajdasági kereskedők a vámolási rendszer bürokratizmususa ellen. Újvidékről jelentik: A vajdasági kereskedők rövidesen ankétot hívnak egybe, melyen tiltakozni fognak a vámhivatalok túlzott bürokratizmususa ellen, ami erősen megnehezíti a kereskedelmi forgalmat. Az ankét után a kereskedők küldöttséget menesztettek Belgrádba és a kereskedelmi, illetőleg pénzügyminisztereket kerik fel arra, hogy vessenek véget a vámhivatalnokok által teremtett anomáliáknak.

Negyvenmilliárd gallon petroléum fogyott el tavaly. Erdélyes statisztikát közöl az amerikai „Wall Street Journal”, mely szerint 1923-ban több mint 38 gallon petroléumot és petroléumterméket fogyasztottak a világon. Ebből egyedül az Egyesült Államokra jut körülbelül 25 milliárd, amiben benne van az a másfélmilliárd gallon is, amit külföldi hajók ellátására adtak el. Amerika után a legnagyobb petroléumfogyasztó országok Anglia, Oroszország, Kanada, Franciaország és Mexikó voltak az elmúlt évben.

Likvidálják a román-magyar háborús károkok megtérítését. Bukarestből jelentik: Georgehe Maruleson dr., a háboruban kölcsönösen elhurcolt ingóságok visszatérítésére létesített budapesti román hivatal főnöke Magyarországra utazott, hogy a végző diszpozíciókat megtegye a magyar kormányal kötött egyezmény végrehajtására.

A legfőbb műszaki tanács mai ülése. Bukarestből jelentik: A legfelsőbb műszaki tanács ma ülést tart, amelyben a következő ügyek kerülnek tárgyalásra: Brassó város vezetékhéinek létesítése 380.000 lej értékben, a nagyvár di Mihai Viteazul-téren tervezett vásárcsarnokok építése 369.279 lej értékben.

Bécsi állatvásár. (Saborsky József és Fiai cég távirati jelentése.) A felhajtás jelentékenyen kisebb volt, mint az elmúlt héten. Piacra került 2870 darab, ebből csak csekély töredék volt romániai áru. Az árak 1000 koronával emelkedtek.

Elegáns

Férfi szövet, téli kabát- és
double-szövetekért
forduljon bizalommal

Tartós

Schwartz Jenő utódához

Cluj, Strada Regina Maria No 14.

Rudolf Mosse Rt. 4026

Szörme és fonalfestés!

Ószi ruhákat és bármilyen kelmét a legjobban fest és tisztít
"KRISTÁLY" KELMEFESTŐ-GYÁR
Telefon 500 CLUJ Telefon 500

Szörme és fonalfestés!

A mai napon mellett a valuták öltött. A következők: Osztrák korona 34 390, cseh korona 38 60, dollár 202 10-90, font 9-00-9-05.

Bukarest. De London 918, New 38-80, Bécs 23-5

47, leva 145, franciá frank 115 380, drachma 3

langyel márká 37 korona 26-00, cs

amsterdam 204 528-00 London 2870 Milánó 23

1580 00 Budapest 740 00 Bukarest 192 50 Bécs 74

rát kap Nagyszé bankigazgató, a tagozatának elmég tavasszal, kedelmi és ipar

vevői arra h amely várme gy centrum, amel

meglehetősen hetivásárja s h nem függhet E

tartja elősorba intervenció er

Bukarestből, minisztérium e felállítását. A

rövidesen meg # Március

kolozsvári ipa kolozsvári mint az iparkamara

tervvel foglalko vasúti vagonok

vásárt létesíten mainak legjavá ipari centrumai

véve Bulgária, ország piacára felkeresése.

Ham Lin**Kanad Argent**

valamint k kétszeri ut „Deutschla seinkkel. szes utazá

Ro**Laz**

Központ: valamint t

A mai valutapiac

A mai napon állandóan emelkedő tendencia mellett a valuták iránti kereslet nagy méreteket ért. A következő árfolyamokon történtek kötések: Osztrák korona 349-354, magyar korona 385-390, cseh korona 598-604, svájci frank 38 40-38 60, dollár 202 00-206, francia frank 10 85-10 90, font sterling 9 10-9 15, olasz lira 9 00-9 05.

Valutapiac szeptember 23 án:

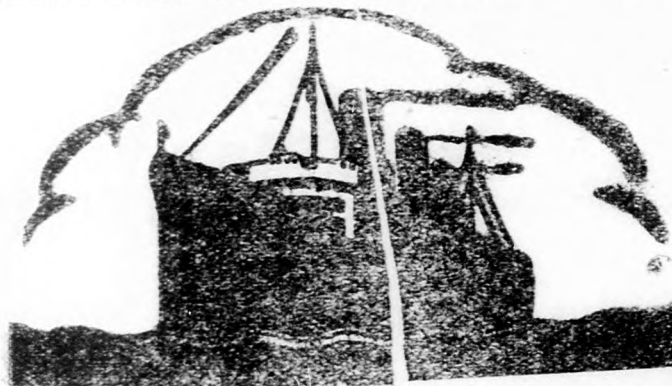
Bukarest. Devizák: Páris 1090, Berlin — London 918, Newyork 204 00, Róma 890, Zürich 38 80, Bécs 28 50, Prága 615, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 800 00, márkák 47, leva 145, török lira 115 font sterling 900, francia frank 1150, svájci frank 38 00, olasz lira 880, drachma 360, dinár 230 00, dollár 203 00, legyei márkák 37 00, osztrák korona 28 00, magyar korona 26 00, cseh korona 600.

Zürich. Nyitási Zárítási: Berlin 125 75-126 00, Amsterdam 204 00-203 75, Newyork 598 75-598 00, London 3357 50-3356 50, Páris 2800-2870, Milánó 2317 50-2315, Prága 1585 00-1580 00, Budapest 89 00-89 00, Bélgárd 742 50-740 00, Bukarest 267 50-265 00, Varsó 102 50-102 55, Bécs 74 50-74 50.

Magyszeben önálló kereskedelmi kamarát kap. Magyszebenből jelentik: Nedovicsanu bankigazgató, a Sfatul Negustoresc magyszebeni tagozatának elnöke élénk propagandát kezdett még tavasszal, hogy Magyszeben önálló kereskedelmi és iparkamarát kapjon. Az akció részvevői arra hivatkoznak, hogy Magyszeben, amely vármegyei székhely, ipari és kereskedelmi centrum, amelynek majdnem 80 gyártelepe és meg lehetősége fejlett kereskedelmi élete, két hetivásárja s három nagy országos vásárja van, nem függhet Brassótól, amely a saját érdekeit tartja elősorban szemelőtt. A sorozatos Sfatul Intervenció eredményeképpen most értesítés jött Bukarestből, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium elhatározta a magyszebeni kamara felállítását. Az erre vonatkozó előmunkálatokat rövidesen meg is kezdik.

Márciusra mozgó mintavásárt tervez a kolozsvári iparkamara. A nagy sikerrel lezajlott kolozsvári mintavásár eredményei arra ösztönzik az iparkamara vezetőségét, hogy újabb mintavásári tervvel foglalkozzék. E terv szerint márciusban vasúti vagonokban kiállított és tovaördülő mintavásárt létesítenek, mely az erdélyi ipar produktumainak legjavát a Balkán főbb kereskedelmi és ipari centrumaiban mutatja be. Így terembe van véve Bulgária, Görögország, Jugoszlávia, Törökország piacának a mintavásári vonatokkal való feltértelezése.

Hamburg--Amerika

Linie United American Lines

Rendszeres és direct vonalak modern gyorsgőzösekkel

Kanadába Argentínába **Braziliába Cuba és Mexikoba**

valamint heti **Észak-Amerikába** legújabb „Alkötzeri utazás „Deutschland“, „Resolute“ és „Reliance“ gőzseinkkel. — Díjtalan felvilágosításokkal az összes utazási lehetőségekről mindenkor szívesen szolgál a

Romániai vezérképviselet:

Lazar H. Lazarovitz

Központ: Timişoara. Str. Mercy 2. Telefon 16-58, valamint fiókjai: Bukarest, Calea Griviței No 183, Arad, Str. Eminescu 12, Oradea-Mare, P. Mihai Viteaz 5, Sighişoara, Piata Unirei 34.

Lloyd 2309

SPORT

Megegyezés felé a bajnokság kérdésében.

A CFR pályára vasárnapra kisorsolt bajnoki mérkőzések körül lefolyt események nagy visszatetszést szültek egy a közönség, mint a sportvezetők körében. Már-már az volt a helyzet, hogy az ügy elmergesedése miatt újból megejtik a sorsolásokat s az eredeti tervtől eltérően a bajnoki szazont csak egy pályán fogják lebonyolítani. Annál örvendtebb az az értesülésünk, hogy e kérdésben a CFR-rel sikerült megegyezést létrehozni. Az intézőbizottság tegnapi esti ülésére a klubok aláírásával beadvány érkezett, amelyben az egyesületek kijelentik, hogy a vasárnapi események tévedésen alapulnak és kérik az intézőbizottságot, hogy a szabályoknak megfelelően a mérkőzések lejátszására új terminust tűzzön ki. Értesülésünk szerint az intézőbizottság döntése egy az egyesületekre, mint a pályatulajdonos CFR-re kedvező. Hír szerint a mérkőzések újrajátszására vasárnap kerül sor, ha csak a Heggibbornak a vasárnapon beálló főünnepre való tekintettel a mérkőzés későbbi terminusra való elhalasztása más intézkedést nem tesz szükségessé.

A bécsi Amatőrök Romániában. A bécsi bajnok egyesület, az Amatőr — bucaresti értesülésünk szerint — romániai turára jön. A mai napon távirat érkezett a bucaresti Comitéul Central-tól, amelyben közlik az itteni szövetséggel, hogy az Amatőrök szombat és vasárnap Bukaresben játszanak s kérik, hogy a mérkőzés levezetésére Nagy Lajos kolozsvári szövetségi bírót küldjék le. A távirati értesítés szerint szombaton a Venus szal, vasárnap pedig a Rom Comit tal játszanak a bécsiek. Nagy Lajos szövetségi bírót elfogadta a meghívást és értesülésünk szerint a kolozsvári egyesületek közül néhányan felhatalmazást adnak neki, hogy tárgyaljon az Amatőrökkel arra vonatkozólag, hogy a jövő héten itt több mérkőzést játszanak.

Uruguay futbalcsapata európai turára jön.

Párisi lapok jelentése szerint az őszi szezon végén az olimpiai győztes futbalcsapat európai turára jön. Állítólag sokkal erősebb együttesrel jönnek a turára, mint amilyen a sz olimpiai szezon résztvevői s abban az olimpiakonok közül csak a világhíressé vált Pedrone, Szsarone, Andrade és Nazatzi jönnek le. Egyelőre csak Franciaországban vannak lekövetelt mérkőzéseik, így először Párisba, Marsaillesbe, Amiensbe, Roubaix, Straszturgba, Hawreba és Bordeauxba angazsálták magukat egy-egy mérkőzésre.

Kertész Vili a VAC játékosává lett. A népszerű Vili huszonöt éves múlt után kilépett az MTK-ből és a budapesti zsidó csapatba, a VAC-ba lépett át. A hír nagy szenzációt keltett Budapesten. Kertész Vili egyúttal amatőrtáncos is lesz a zsidó csapatnak.

A Heggibbor házi teniszversenye a beérkezett nevezések alapján igen nívós küzdelmekre fog alkalmat adni. A legnagyobb érdeklődés a női egyes iránt van, ahol Kolozsvár három legjobb játékosa: Léb Bertá, dr. Rosiné Majer Katicka és Farkas Olga találkoznak. Ezek közül Léb Bertá először lép a nyilvánosság elé és szereplését érdeklődés előzi meg, mert általános vélemény szerint új stílus, mint technika tekintetében elsőrangú. Itt ismételtén hangsúlyozzuk, hogy a versenyen csak egyesületi tagok vehetnek részt. A kik még nem tagjai az egyesületnek, de bá akarsak iratkozni, a nevezési lapokon kapható blankétták segítségével módját ejthetik a versenyben való indulásnak.

Divatkedvelők figyelmébe!

Férfi öltönyök, doublé felöltők, téli kabátok, valamint különleges szövetek óriási választékban érkeztek az „URÁNIA“ divatházba. Cluj, Calea Regele Ferdinand 34. Uránia-mozgóval szemben.

Benőszülni óhaj!

intelligens, 45 éves, kifogástalan jellemű és szolid életű — elsőrangú referenciákkal bíró — izr. kereskedő. Oly, a fenti tulajdonságokkal bíró, körülbelül 30-40 év körüli izr. hölgyre reflektál, lehet özvegy vagy elvált. Csak komoly ajánlatokat — melyek a legnagyobb diszkrétívál kezelteknek — kér. „Benőszülés“ jellegére Kappel hirdetési ügynökség, Sibiu. 7883

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n.é. vásárlóközönséget, hogy a most épülő **áruházam egyik részében**

folyó hó 8-tól

kezdődőleg a szokásos olcsó szabott árakon az

elárusítást megkezdtem.

Teljes választékban rak-tára érkeztek a legdiszesebb kabát- és ruhaszövetek, selyemujdonságok, kabátplüssök, kabátbélések, selyem és

gyapju butor-szövetek.

Teljes tisztelettel

Szabó Jenő

